TEATRE ÍNTIM

Francesch Rusck

DRAMA EN UN ACTE Y EN PROSA

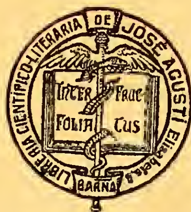
D'EN

Emili Graells Castells

ESCENA CATÓLICA

FRANCESCH RUSCK

Estampa de Francisco X. Altés, Ángels, 22 y 24.—Barcelona.

TEATRE ÍNTIM

FRANCESCH RUSCK

Drama en un acte y en prosa

D'EN

Emili Graells Castells

ESCENA CATÓLICA

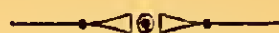

BARCELONA
LLIBRERÍA CIENTÍFICH-LITERARIA
JOSEPH AGUSTÍ
Elisabets, 4

A mon fillet Juli

¡Per tu, fill del meu cor!

PERSONATJES

Francesch Rusck. Empresari de Circols Eqüestres: hom sense sentiment; de génit exaltat; d minador, y abusa de sa corporenci forta y robusta. Está al plè de la vida y gosa atropellant al qui va á caur sota sóns peus.

Vell Segimó . . Avi den Charles: estima ab deliri son net á qui va ab ell per tot.

Charles Schietti. Jove qu'emprén la carrera artística de cor gran; ple de foch y de vida estimat del públich.

Tonto Paoli . . Amich den Charles: fet a fer riure, e no'n sab. Admira á l'humanitat, y dels que sempre acoten la testa bai el xiular del fuet domador. Té mitj edat y també de bons sentiments.

Albert de Briand. Célebre tirador, peró degenerat p tothom, menys pêl seu fill: robus jove y parla alcohólicament pêl con tant abús d'absenta.

Nen Briand. . . Faluga: xamós; de cabellera rossa.

Homes del teatre. Públich.

ÈPOCA ACTUAL

Aquest drama fou representat per primera vegad en el «Centre Obrer Calassanci» en el dia 11 de Jane de 1909, baix el declarat repartiment: *Francesch Rusc* D. Ferrán Serrat.—*Vell Segimó,* D. Francisco Morera.- *Charles Schietti,* D. Jaume Salóm.—*Tonto Paoli,* D. Pe Giménez.—*Albert de Briand,* D. Pascual Fontfria.—*Ne Briand,* noy Galtés.

Director artístich, D. Josep Gost.—*Decoració,* Pa Josep Aragonès.

ESCENA

Cuarto senzill, ahont s'hi vesteixen diferents artistes d'un Pabelló expléndit.

Curulles les parets de figures, executant treballs acrobátichs: robes perteneixents als artistes que penjen per les parets, ja en claus o perxes. Mirall gran en una taula, y colors per fershi la *toilette* els artistes.

Escampades per l'escena, obgcctes, ja anelles, cèrcols, boles y altres utensilis de la tasca.

Cadires velles. El sostre de fusta: axis mateix ho son les parets.

Porta que va al corredor, y una trapa a l'escena que va a l'escena. Aquesta estará feblement il-luminada.

Al aixecarse 'l teló hi ha 'l *Tonto Paoli*, llegint el diari. A poch entra *El vell Segimó* que vá a seures en un recó en una cadira, visible sa figura pêl públich.

SEGIMÓ *(Entrant)*

¿No us faig pas nosa, amich?

PAOLI

¿A mí? ¿Y per qué? Me molesten els mals homes: els ingrats: may els vells, que son dignes de respetuosidat.

SEGIMÓ

Me plauen vostres paraules, no fet a sentirles per aquestos móns, plens d'homes degenerats: ¡quántes vegades perque soch vell m'he sentit escarnit y ultratjat: mateix que la vellesa, fos per molts una lépra.

PAOLI

Camí que'ls homes havém de fer: també la meva testa, Segimó, el anys anirán poch a poch platejantla. Devant l'home d'edat, obro mon cor, no de tonto de círcol, sinó d'ésser humá.

SEGIMÓ

Mercés, bon amich... ¿Y el noy?

PAOLI

No li vist encare: precisament llegía 'ls diaris d'avuy: alaban tots son treball, que per cert es meritíssim, y recálcan que será la salvació de l'empresa. ¡Oh, crudel Empresa! ¡També sabrás rebajarte contra'l pobre Charles Schietti.

SEGIMÓ *(Sorprés)*

¿Qué voléu dir?

PAOLI

No'ls coneixeu a n'aquestos homes, que com serps verinoses, van xuclant la sanch dels inexperts!... No tenint ánima, menys poden tenir compassió dels que tenen cor!

SEGIMÓ

¿Tan perillosa es la carrera artística?

PAOLI

Fá una randa d'anys, que la meva vida, es sols per fer riure a l'Ignorancia: en tanta alegría que hi sapigut fer arrencar a mils de llavis, may me n'ha quedat una engruna al cor meu, per plácit conçol. Me l'han robada aquestos capitostos: aquestos Samsons curulls de diners y mancats de vergonya.

(Entra CHARLES que va al aprop del vell, caronantlo com si fos un infant.)

CHARLES

Avi... Mon estimat jayet: me devíes anyorar? Oh... amich Paoli... el xistós y célebre *clonw* Paoli!

PAOLI

Vostre avi, estava ansiós.

CHARLES

Pobre vellet meu! També jo esperava trovarme al seu aprop. ¿Teníes por, poruch? ¿No sabs que may de la vida haig d'abandonarte? Ni en alegríes ni en hores felisses vuy serne egoista á disfrutarles: are, de les penes, be...

SEGIMÓ

¡Bon Charles!...

CHARLES

¿No rieu vos, Paoli? ¿No us fa arrugar el front de veurem com un infant, caronar lo meu estimat avi? Soch encare un home infant... un petit home.

PAOLI

Un gran home! Un excelent cor!

CHARLES

Ell, havéu de sapiguer bon amich, fou qui va cloure les pestanyes dels meus volguts pares, avants de baixar a la tomba: treballant sense descans per mí, ja qu'era orfa, feu suprems esforços sense may defallir perque fos instruit y home honrat: sembla va alentarme ab paraules carinyoses: si ell sofría, no m'ho doná a coneixe may: se les reclouía al seu cor íntimament les penes. Va ensenyarme a ser valent, com ell va serho. Altre home m'hauría deixat en un hospici... en un alberch: ell no. ¿Com haig d'abandonarlo? Per això es tan gran l'afecte, que... soch, quant el tinch aprop, un nen mimat... Perdonéu. Devant d'altres potser no les hauría dit aquestes coses genuines.

PAOLI

Y faríau bé: les veritats s'han d'amagar al fons del nostre pit.

CHARLES

Teníu rahó. Els homes ja 'n tenen prou de les penes que passen: ¿qué se 'n treu de sapiguerne de noves?

PAOLI

Sou més jove que jo: pero, el temps y els homes més aviat us ensenyarán el mal que'l bé.

SEGIMÓ

No mentíu; no. Es cert.

CHARLES

Devant el mal hi ha la conciencia que vol viure tranquila: el mal es com la tempesta: la reb qui no vol estar a sopluig. Tinch les meves creences: devant l'anhel d'obrar en Be, se estrellen les onades malignes: la Bondat es roca impenetrable. El crim, aygua mansa que fuig devant l'imposibilitat d'esberlar la roca suprema.

PAOLI

Deu-me les mans, cor gran y generós! Apreteules fortament, que jo covo en mí també l'afany d'un amor insuperable. He sigut feble, no sé si per les miseries de la vida, o per no saber ser malvat. De vegades he volgut ser fort: he provat d'aixecar el bras per fer compendre la sobirana raó que tenía, pero ¡ay! al pensar que tenía muller y fills qu'esperavan el pa que havía de desdejunarlos, m'hi mossegat els punys ab rabia. He callat, y plorán com ploren els qui no tenen culpa, en lloch de malehir y renegar com condemnat, he resat oracions d'amor, apreses dels llavis de la meva santa mare.

SEGIMÓ

¡Pobre Paoli!

PAOLI

Pobre, sí. Un matí va morirse 'm un tendre fillet: encare son cós restava calentó, que jo venía disposat a riure: a fer riure, ab aquesta rialla d'ironía. Jo que hauría contat el dol de la meva ánima al públich, perque m'estalviessin de riure plorant, no vaig poguer. Al acabar la tasca vaig rompre un plor: un plor de vergonya...

SEGIMÓ

¿Era empresari en Francesch Rusck?

PAOLI

Sí. Ell n'era mon amo.

SEGIMÓ

¿Com no li demanáreu fer festa?

PAOLI

En Francesch no 'n deixa fer als qui li porten entrades: això ho hauría consentit als inútils.

CHARLES

¿Voléu dir?

PAOLI

Arrocegant-nos 'ns portaría a la *pista*. Te per compasió, el diner: per caricia el fuet crudel. Tracta als artistes sense conciencia. Es degenerat. A la Nina, a més de caure del trapeci ferintse crudelment, li pegá sense clemencia.

CHARLES

Perversitat de fera! Ay d'ell que tractés!

PAOLI

No teméu: posará d'aquí pochs díes, son peu al vostre coll!

CHARLES

¡Infelís d'ell!

PAOLI

De nosaltres, havéu de dir.

(Entra ALBERT DE BRIAND engrescat per l'absenta: se deixa anar barroerament. Riu de 'n Paoli ab exoticisme.)

ALBERT

¡Tonto Paoli! Ridícol pallasso! Ets més lleitg sense ganyotejar que fent rialles de fástich.

PAOLI

¿Com ha anat l'absenta? ¿Deu gots?

ALBERT

Eh? Mira *(aixecantse)*. Veus? Seré com entena en llisa mar. Tú ets el borratxo. ¿No t'has enfarinat encare?

PAOLI

La mostra de la majoría dels nostres artistes.

ALBERT

Ola... titella. ¿Deus estar regolfat, eh? ¿Quant has donat perque t'ensabonesin els diaris? Ah,

corb! Has vingut perque un de nosaltres saltés de casa... ¡Miserable! Pobre de tú! Tinch ulls per fer blanch cent mil vegades, y el darrer tret engegartel al mitg de la closca perque saltis de les anelles com un erissó.

PAOLI *(a Charles)*

Deixal dir...

ALBERT

Avuy no haig d'errarne cap, com fa tres díes, que no sé com tinch el pols. Jo crech que faig com els cranchs. Avuy haig de demanarli un avensament.

PAOLI

No ho feu. Sé qu'está disgustat ab vos.

ALBERT

Aquest barbamech ne té la culpa! ¡Ay de tú, que per culpa teva 'ns clavin a fora la Miss y jo! Els aplausos d'ahir varen causarme odi. Tots els debutants ho son de criminals.

SEGIMÓ

Té uns llavis de foch, com els seus ulls.

CHARLES

Homes axís no son res més que galls sense cresta... Uns covarts.

ALBERT *(aixecantse repentinament)*

¿Covart, jo? ¡Faluga! *(En Paoli s'interposa).* Déixam! Vuy arrancarli el gargamelló a n'el nen mimat!

CHARLES

Me feu llástima. L'esperit os ha cremat les entranyes. Me feu pena.

ALBERT

Jo tinch pit, per arrencarte la llengua.

CHARLES

¡Infelís!

ALBERT

Déixam!

CHARLES

No sou res més que un *desgraciat: un pobre home.*

(Se sen el plor den Nen Briand).

ALBERT

¿Qué? ¿Es el meu fill? Deuhen matarlo.

PAOLI

Oh, Deu! En Rusck!

(Entra FRANCESCH RUSCK que porta agafat al nen Briand que tira a n'els peus de l'Albert, quedant al fondo rient inconscientment. Les demés figures a darrera sorpreses).

ALBERT

Fill!...

FRANCESCH

Te! Aquí'l tens. Pêl que't servéix farás bé de donarlo a n'els llops de la Bella Alicie.

ALBERT

¡Es el meu fill!

FRANCESCH

¡Pobre cadell! Lo que vas guanyar de casarte honradament ab aquella titiritera: un fill que no't donará cap profit. ¿Que't costava quant va neixe de trencarli 'ls ossos perque saltés com una granota? ¡Por! Tenir por! Ah, lladre! Tu, si no pots tenir fills perque't produeixin val més que'ls matis. Els meus, me reportan interés! Per aixó se'ls posa al món!

SEGIMÓ

¡Quin home!

PAOLI

Callém!

FRANCESCH

¡Por de saltar! Ets com ton pare! La mateixa sanch: fill de la borratxera...

ALBERT

¡Francesch Rusck!

FRANCESCH

¡Bohemi! Ja no més serveixes per anar en plasses de pobles y viletes! Té! Llegeix que 't diuen de tú!... *(Tirantli un diari)* Ets un inútil! Avuy no sortíu! Podéu recullir lo vostre y marxar...

PAOLI

¿Qué us he dit?

CHARLES

Volgut empresari: Jo us demano pietat per aquest home.

FRANCESCH

¿Pietat? En tenen el covarts: els pobres d'ánim! Quant no'ls trech jo sense conciencia, ells s'en van, y no m'en tenen. La pietat no la conech, ni vuy que 'ls meus subordinats me la recordin.

ALBERT

¿Ens treus? ¡Y sense pagarme un avansament?

FRANCESCH

Hi han masses tavernes per la vora...

ALBERT

No tens pietat? Has de sapiguer que no tinch un xavo! Quedém a la miseria! Sense contracte!

FRANCESCH

Ves al infern!

ALBERT

No tens sentiment?

FRANCESCH

¡A fora! Bandolers!

ALBERT *(al grupo)*

Amichs... Adeu siau!... Paoli, riu de la borratxera... y tú... tú Charles m'has fet el mal...

CHARLES (*Baix*)

Espereu-me abaix: vinch desseguida.

ALBERT

¡Francesch Rusck! ¡Tem! ¡Tem la venjança! Jo estimo al fill, y no l'exploto com tú! ¡Ay!... ¡Espérat!

FRANCESCH (*Rient*)

Les teves amenaces son ridícoles... Mata al teu fill ab un dels teus trets! Ala, a fóra! ¡A fóra!

(Empenyentlos y trayentlos desapareixen els tres. Pausa entre'ls actors).

CHARLES

Oh, com he sofert! Haig de treballar y estalviar per poguer fugir d'aquestes boyres negres: fer com les formigues: recullir per l'hivern... La carrera artística deu serho un etern gel que glasa 'l cor...

SEGIMÓ

¡Anima vil! ¡Pobre Albert!

CHARLES

Vaig a trovarlo. Laceguera li entelava 'ls ulls: la rabia l'arborava.

PAOLI

Procuréu que 'n Rusck no us vegi.

CHARLES

Tan se m'endona. Torno al acte.

PAOLI

Es tart. Se sent ja la gent.

SEGIMÓ

Ves. Vina tot seguit.

(CHARLES se'n va)

PAOLI

En Charles te un cor generós. Si no's deixa portar per les corrents afalagadores que duen al vici, podrá fer fortuna arreu allá ahont vagi.

SEGIMÓ

Com me plau que sigui aixís.

PAOLI

Si pogués anar aprop d'ell! Com gosaría de tenir un amich de cor: un amich que no tinch ni he tingut may en la vida. Aquest acte que ha fet revela un fondo altament humá.

SEGIMÓ

La seua infantesa ha sigut teixida de bordats.

PAOLI

Sofrirá: perque quan més grans son els hómens a la terra més apropósits son per ser blanch d'injusticies y vergassades.

SEGIMÓ

Vol fer fortuna y deixar de sofrir.

PAOLI

Si s'allunya d'hómens com en Francesch Rusck ne fará! ¡Ja ho haveu vist qui es *nostre bon empresari! (Ab broma)*. ¡El nostre protector!

(Se sent un timbre.)

SEGIMÓ

La senyal! Ya deu haverhi públich.

PAOLI

No cal dirho, sent demá festa. Comensém anar per la feyna diari. (*Agafant la roba.*) Les eternes amigues de la rialla! El badocament dels infants!

(Entra Charles.)

CHARLES

No li vist: he buscat per tot inútilment; qui sab ahont deuen ser, pobres infeliços! Temo que...

SEGIMÓ

Creus, que...

PAOLI

La seua obcecació no fora estrany que l'enduís a cometre un crim...

CHARLES

Sos ulls, eran brases que llensaven espurnes de foch: será degenerat y boca d'infern, peró crech que estima al seu fill ab tota l'ánima. Es decidit per pendres la venjança.

PAOLI

Mal fet sería: els hómens no havém de jutjarnos uns ab altres: som res més que cuchs de terra, devant altre Justicia més Gran!

CHARLES

¡Pobre Briand! Jo'n tinch la culpa: clar ho ha dit L'Empresa vejent que'l públich ni aplaudía, l'ha despedit: els diaris han ajudat a fer mal. ¡Déu meu! Sento tristesa al pensar que, al posar mos peus als primers grahóns d'aquesta carrera, he destrossat el cor d'un pare!...

PAOLI

La vida es aixís. L'Art, tant aviat us ompla les butxaques d'or com d'una ventada s'us emporta gloria y riqueses.

CHARLES

Demá aquesta mateixa Empresa aborrida com el mateix públich de la meua exhibició, buscará un covart pretest per llensarme al carrer: ni

ofendrá ab paraules grolleres: ni escarnirá sense vergonya, tractant-me com a pessa de remat... y ¡qui sab! ¡oh il-lusions! Som com les flames: il-luminen mentres perdura'l foch del desitg: després, cendres queda la realitat buyda de les flors y esperances somniades. Peró mon cor es gran: si un jorn un covart, un'ánima vil y explotadora tractés de rebájarse ab mí, li diría ab veu prepotenta: ¡Sou un lladre!

(Entra FRANCESCH RUSCK de jockey ab látigo; ó en cas ab botes altes, sombrero de copa, frach y guants. Queda sorprés al veure l'actitut den Charles y sentir ses paraules.)

¡Sí, Francesch Rusck! ¡Hómens com vos son uns miserables!

SEGIMÓ

Jesús!

PAOLI

Deu!

FRANCESCH

Ola... el darrer badell de la companyía, se revolta contra qui l'afarta! ¿Ab qui penses tractar?

CHARLES

Ab un empresari, que com tots, viviu de la sanch dels covarts.

FRANCESCH

¿Creus que no puch viure sense tu? ¡Gallines! Demá surtirás del pabelló! Tú y aquest vell inútil que't fá de gosset rastrer. Era hora de ferne

ına neteja de gent inútila. Anirás a fer compaıyía a la Geraldí, que perque li he creuat la cara ı n'el seu quarto, plora com poll arraulit.

CHARLES

Sou valent ab dones y ab vells: ab gent que'ls ıi manca'l tros de pá que'ls hi allarguéu... ¡Oh Rusck! Avuy no treballo a pesar de la propaganda que has escampat per tot!... Y les teues ımanasses son per ríurem... Manifestaré a la gent que espera comensi la festa, de que'ts un ladre, un vil. Per mí sabrán la teua pública perversitat.

FRANCESCH

Jo t'arrencaré lo cor y l'ánima.

(Anava a abrahonarshi. Ell d'un salt se deixa caure demunt d'ell, casi extrangulantlo.)

CHARLES

Als aucells, arrenqueuelshi'l bech: a n'els galls, els asperóns... peró... ab hómens com Charles Schietti, ¡atreviushi!

FRANCESCH

M'escanyes...

CHARLES

Propagaré qui ets!... Á plena veu! La gent me coneix y escoltará...

PAOLI

Per Déu, Charles!

CHARLES

Miréu avi'l gegant! El qui pega a les dones malaltes que no tenen ánim ni forsa per treballar.

FRANCESCH

Apártat.

CHARLES

Sí... Peró, et quedes aquí y vaig a dir als companys que'm segueixin: que tothom se revolt contra teu per escarment... Si vols, escapa... Tens medis per ferho...

(Corrent y tanca la porta, quedan los tres en escena.)

FRANCESCH

¡Ira de Déu! ¡Tot perdut! ¡Lladre! La gent voldrá matarme! Fá poch que lo recullit a taquilla ha sigut per pagar deutes contrets y per en Ritchet!... ¡Vívora!... ¡La deshonra!... ¡Malehida porta!

PAOLI

Vostra es la culpa. L'orgull y'l mal cor us porta aquest extrém. S'ha d'acavar vostre afany de fer esclaus a quins devegades us enriqueixen.

FRANCESCH

¡Un borratxó entelarme la meua reputació! Dos díes de tenirlo a més ordres y... ¡malehit!

PAOLI

Lo que haveu fet ab l'Albert es sanguinari.

FRANCESCH

Més crú será lo que faré ab en Charles.

SEGIMÓ

Res li faréu! No es com vos! La rahó dóna forsa...

FRANCESCH

Feste enllá, gos baldat! Vell fastigós! Tens els meteixos ulls de fura com ell.

SEGIMÓ

Y si tingués forsa... ¡Ay de tú!

(Se senten crits de *¡Lladres! ¡Volém els diners!*)

FRANCESCH

¿Cóm? ¿Aquesta cridoria? ¡Es el públich! Exaltats voldrán arrocegarme... ¿Per ahont fugir? Ah... la trapa que va al teatre y conduheix a una porta falsa que passa per la riera.

CHARLES (*De dins.*)

Francesch Rusck, ha fugit! No hi es! Fá hores que'l busquém.

FRANCESCH (*Rusck s'amaga y tira la trapa.*)

Per pietat... calléu... No diguéu un mot... Salveume! ¡Per Deu!

PAOLI

¡Lladre, més que lladre!

(S'obra la porta y se veu a n'en CHARLES, encés de galtes. Ve ab gent del públich, qui ab bastons y els brassos aixecats.)

CHARLES

L'artista no us enganya... ¿Veyeu? Ha fugit.

(Se'n va la gent remugant, perdent-se les veus.)

¿Ha escapat? M'ho creya. Li he donat temps.

PAOLI

¿Y qué penséu fer?

CHARLES

Anirém pêl món, lliures: també ho son els aucells que saben trovar els granets de blat per viure... Ja'n formarém una de nova de companyía. No teméu... Tothóm, dones y hómens están ab lo que fassi... Triomfarém, no explotant com ha fet fins avuy en Francesch Rusck.

(Se veuen reflejos de llames y sorolls intrépits. Crits de *¡Foch!* Xiulets de alarma.

PAOLI

¡Déu! ¡Es somni! Se crema'l pabelló.

CHARLES

¡Cert! !Fugím! ¡Salvem-nos... Aném avi!... Per aquesta porta...

SEGIMÓ

Les parets van cayent!...

CHARLES

El foch es en l'altra part de l'escenari... ¡Oh, Albert de Bréand! Qué crudel y fera ha sigut la ceua venjança.

(Fugen per la porta única, quedant aquesta tancada. Soroll y veus. A poch surt de la trapa, per ahont també hi puja espessa fumarola, en FRANCESCH RUSCK descabellat, les robes desfetes, sos ulls extraviats, cor-prés d'orror, clavantse les ungles al coll.)

FRANCESCH

¡M'ofego! ¡Perdut per sempre! No hi ha perdó per mí! Em mateu! Era ell!... ¡Li vist corre riera avall ab el seu fill...! ¡Lladre! ¡Albert de Briand! Al infern ens veurém les cares... ¡Ayre!

(Queda l'escena il-luminada, cayent la paret del fons. Ell vol guanyar la porta y cau.)

¡Més ayre!...

(Arrocegantse per terra y mitg aixecat cau rodolant ofegat.)

¡M'ofego! M'ofeg.....

(Mort. Les flames lo inondan de llum.

QUADRO

JUDICI CRÍTICH

«L'estrena de FRANCSCH RUSCK, del conegut escriptor *Emili Graells Castells*, fou de palpitant interés; ja qu'es tracta d'un drama nomenat *intim* dins l'escena Católica, cosa que fins avuy era completament desconeguda.

L'obra está escrita en prosa, gens rebuscada, conservant un perfúm delicat que's fá simpática y aplaudida.

La sala, qu'estava plena de gom a gom, aplaudí al autor y als aficionats que-n tragueren bon partit.—De *La Veu de Catalunya*».

*

«L'estrena del pas dramátich, original del jove escriptor en Emili Graells y Castells FRANCESCH RUSCK, no sigué pas interpretada ben segur de com volia l'autor, puix s'ha d'entendre que-s d'una fase completament moderna y per lo tant, el treball deu ser més natural de com ho representaren. Els Srs. Salom en el paper d'*Schietti* y Serrats en el de FRANCESCH RUSCK, foren els que estaren més felissos; els Srs. Morera, M. Gimenez, Fonfria, no estaren del tot malament. La preparació escénica molt bé, donant força relléu al final del quadro. Per més que la crítica de l'obra la aguardém per en Rus, (cas de que el Sr. Graells, se digni dexantse l'obra) anticipém nostra felicitació a dit senyor per l'éxit obtingut.—De *L'Escón*».

*

«Segui l'estrena del drama modern d'escena católica FRANCESCH RUSCK original d'Emili Graells Castells. Despertava interés per ser genre nou qne s'aparta de la majoría d'aquestes obres rutinaries de teatres en que *no hi vólen dames*. Havém de comensar per dir que fou representada ab tota propietat, detallant al final, avants de la mort de'n FRANCESCH, el públich aplaudi sorollosament cridant a son autor, no deixant sentir les paraules finals que son d'efecte corprenedor.

FRANCESCH RUSCK fou un veritable éxit. Les disposicions que-l seu autor té per el teatre, justifica-l treball premiat per un auditori subjugat del espectacle, pregonament real, viscut. Els carácters difinits ab detenció observadora de psicòleg sigueren trasladats de la vida, al escenari, no perdent aquell ambient propi de tota obra realista; potser això prova-l trionf obtingut, coronant la tasca ab una franca ovació. Nostra enhorabona.

L'interpretació indecisa: esperém novament fruirla.—*De tots colors*, Revista Literaria.

Obres del mateix autor

	Ptes.
L'Enterra Morts. — Monólech dramátich en prosa	0'50
Els Orfanets. — Quadret infantil en prosa.	0'50
Boyrina de Sol — Diálech festíu . .	0'25
¡Pobra mare!—*Teatre Intim.* Drama en un acte y en prosa	1
Francesch Rusck.—*Teatre Intim.* Drama en un acte y en prosa . . .	1
En Bon Ánima.—Monólech en prosa.	0'50

EN PREPARACIÓ

Somni de Gloria.—Drama en tres actes per escena católica.—*Teatre Intim.*

Crítichs ó La Redacció de L'Afrón.—Sátira en prosa per escena católica.